

Tako se spominjamo svojih začetkov

23.3.2016 sem se v popoldanskem času peljala proti Bledu. Čajanka ob 17h. Kaj lahko pričakujem? Ob prihodu v čudoviti ambient Hotela Astoria na Bledu prepoznam nekaj znanih obrazov, ki jih nisem videla že več kot 30 let.....torej 30 let je od tega, kar me je ta znani obraz medicinske sestre spomnil na odvzem krvi v splošni ambulanti. S tisto malo žagico me je zbodla v prst in s slamico popila kri iz mojega prsta, tako je bilo to videti skozi oči desetletnega otroka. Danes je ta medicinska sestra upokojena in prav nič strašna ni videti, spomini prikličejo dogodke..... V drugem koncu prostora sem prepoznala tudi nekaj učiteljev iz Srednje zdravstvene šole na Jesenicah.

Po uvodnem nagovoru in pozdravu predsednice Alenke Bijol je besedo prevzela Jana Zupan. In tako smo se začeli spominjati njihovih in svojih začetkov. Besede so povedale veliko, slike so potrjevale, da je njihova izpoved še kako resnična.

Zgodovinsko ozadje Klinike Golnik je predstavil Anže Knific. Zvedeli smo, da so tam za bolnike, pred vojno, skrbele redovnice. Marija Vevar se je leta 1946 zaposlila na Golniku in prav tako Đina Zupan, ki nam je povedala kako je iz Rovinja prišla na Golnik. Slovenskih besed ni znala, nam je zaupala. Nadaljevala je z zgodovinskim ozadjem Bolnišnice Begunje, Maruša Kovačič. Ker se je Dora Janc opravičila nam je Jana Zupan povedala nekaj v njenem imenu. V spominu mi je ostalo to kako so tuširali paciente. Osebjem se je obleklo v kopalke in s pacienti stalo pod tušem. Zanimiva izkušnja.

Nadaljevala je Darja Anderle o zgodovini Zdravstvenega Doma Radovljica. Kar tri predstavnice pa so nam zaupale svoje začetke dela tam. Marta Kavčič se je zaposlila tam kot medicinska sestra v splošni ambulanti. Zelo slikovito nam je opisala kako so izvajali cepljenja na terenu. Svoje delo je opravljala tudi v patronažni službi. Zaključila je svojo pripoved s stavkom, da vse kar je videla in doživela, je bilo pozitivno za njeno osebno rast in dozorevanje. Druga pripovedovalka Anica Bajt je imela v svojih začetkih dela neverjetne razmere. Povedala je da je bila v tistem času umrljivost dojenčkov 8%. Na srečo je tedanja oblast to prepoznala in so ustanovili Referate za zaščito mater in otroka. Obiske na domu so poleg medicinske sestre opravljale tudi babice. Njen teren je bil zelo obsežen saj je segal od Podnarta do Rateč. Povedala je, da je to pri njenih takrat 19. letih zmogla. Tretja pripovedovalka iz Zdravstvenega doma Radovljica Marija Čop je bila zaposlena v prej omenjeni posvetovalnici za

otroke na terenu. Povedala je, da so bile ritke dojenčkov zelo lepo negovane in da so stare gospe (mame) priporočale, da se ritka namaže s preprostim prekuhanim maslom. Ja tistim, ki ga danes kot nekaj posebnega prav drago prodajajo. Nato sem jaz povedala nekaj o zgodovini Splošne Bolnišnice Jesenice. Bolnišnično zdravljenje je na Jesenicah prisotno že 120 let. Prva bolnišnica je imela samo 18 postelj. Ob otvoritvi današnje bolnišnice je bilo v njej 120 postelj. Polona Košnjek je pripovedovala o svojih začetkih v bolnišnici. Delala je na otroškem oddelku in sicer s kirurškimi in internističnimi pacienti. Zaupala nam je, da je bil dispanzer za otroke kar v gostilni. Povedala nam je kako je nekoč darovala kri na transfuziji in so jo takoj naprej dali pacientu, ki jo je nujno potreboval.

Zgodovinske besede o Srednji šoli Jesenice je povedala Mojca Luznar. Ob prvem vpisu je bilo sprejetih le 38 medicinskih sester in prvi dve generaciji učencev sta se zaposlili na gorenjskem. Gospa Mira Jazbinšek, prva ravnateljica Srednje šole na Jesenicah, ki je v letošnjem letu prejela častno priznanje občanke Občine Jesenice je povedala nekaj besed o tem kako stroga je bila a vendar ena redkih, ki je v tistem času želela, da tudi dekleta, ki so v času šolanja zanosila, končajo šolo in jim to tudi omogočila. Jih ni vrgla iz šole kot so to naredili drugje. Jožica Brelih je povedala, da je bila dijakinja prve generacije Jeseniške srednje šole. Razred je bil takrat velik približno 25m². Zvedeli smo, da so se na 1. Aprila preselili v Bolnišnico. Njihovi prostori v Bolnišnici so bili tako lepi, da so se po Jesenicah širile govornice, da v primeru, ko prideš tja na izvajanje prve pomoči, da s seboj prineseš copate. Povedala je, da so morali pri urah gospodinjstva ves čas čistiti prostore.

Svoje pripovedovanje o Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj je začela babica Andrejka Horžen in nekaj o zgodovini povedala Vesna Jenšterle saj sta se Polona Škofic in Draga Lavrič opravičili.

Imeli smo pravo čajanko ob kateri smo se posladkali s prijetnim presenečenjem, kremno rezino, saj smo bili na Bledu. Marsikatera beseda, ki je bila v tem popoldnevu izrečena je privabila solze v oči, solze sreče in če smo iskreni tudi bolečine, ker vsaka zgodba je bila za tiste čase huda izkušnja.

Delo ni bilo lahko, smo izvedeli iz njihovih začetkov, razmere so bile težke, a so zgodbe vseh prisotnih pripovedovalcev dale čutiti, da so delali s srcem in dušo ter, da bi danes izbrale isto pot, pot medicinske sestre. Vsak, ki je bil na čajanki je nekje v srcu začutil ponos, da opravlja vrhunsko delo.

Jana Lavtižar